

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyní JUDr. Kateřinou Marvanovou ve věci

žalobkyně: █████ P █████ Š █████ narozená █████
bytem █████

proti
žalované: Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2 - Nové Město

o zaplacení 600 000 Kč s příslušenstvím + 500 000 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žaloba, aby soud uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni 600 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 16. 6. 2022 do zaplacení, **se zamítá.**
- II. Žaloba, aby soud uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni 500 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 16. 6. 2022 do zaplacení, **se zamítá.**
- III. Žalobkyně **je povinna** zaplatit žalované náhradu nákladů řízení ve výši 900 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně v žalobě uvedla, že dne 10. 6. 2022 uplatnila u žalované nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 600 000 Kč za nezákonné rozhodnutí a zákaz a zcizení podílu žalobkyně na domě čp. █████ na pozemku parc. č. █████ v obci █████ zapsané na LV č. █████ u Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, katastrální pracoviště █████ (dále též „nemovitost žalobkyně“) a dále nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 500 000 Kč za nezákonné rozhodnutí a zákaz a zcizení podílu žalobkyně v domě čp. █████ který je součástí parcely č. █████ zapsané na LV č. █████ u

Katastrálního úřadu pro Ústecký kraj, katastrální pracoviště [REDAKCE] (dále též „nemovitost žalobkyně“). Za nezákonné označuje žalobkyně rozhodnutí Okresního soudu v Lounech ze dne 16. 12. 2021, sp. zn. [REDAKCE] kterým soud na základě návrhu navrhovatele J. [REDAKCE] Š. [REDAKCE] vydal předběžné opatření, jímž žalobkyni zakázal disponovat s jejími podíly ve výši ideální 1/2 na uvedených nemovitostech. Usnesení ze dne 16. 12. 2021 bylo na základě odvolání žalobkyně zrušeno pro nezákonnost usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 3. 2022, sp. zn. [REDAKCE]. Žalobkyni tak bylo zakázáno nakládat s nemovitostmi po dobu 140 dnů, což pro ní představovalo nepředstavitelné útrapy, neboť nemohla využít nemovitosti ke sjednání půjčky, zastavit je a ani své vlastnické právo převést, což měla původně v úmyslu, neboť chtěla nemovitostmi zajistit své půjčky od třetích osob. V jedné z nemovitostí bydlí se svými dvěma nezletilými dětmi. V důsledku zatížení nemovitostí byla žalobkyně nucena dojednat snížení záloh na energie a nakupovat věci z druhé ruky pro své děti. Žalobkyně se domáhá rovněž zákonných úroků z prodlení z žalovaných částek vždy od 16. 6. 2022 do zaplacení.

2. Žalovaná se bránila podané žalobě tím, že žádost žalobkyně stanoviskem ze dne 1. 8. 2022 jako nedůvodnou zamítla, neboť v uvedené věci nebyly splněny podmínky pro vznik nároku na náhradu újmy dle zákona č. 82/1998 Sb. Žalovaná uvedla, že v uvedeném případě nelze odpovědnost za tvrzenou nemajetkovou újmu přičítat státu, neboť je ze zákona nutno ji přičítat tomu, kdo o nařízení předběžného opatření požádal (ve smyslu § 77a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, dále jen „o. s. ř.“). Navrhla proto žalobu s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 9. 2008, čj. 29 Cdo 3137/2007-292 jako nedůvodnou zamítnout.
3. Jednání konané dne 15. 2. 2023 proběhlo dle § 101 odst. 3 o. s. ř. v nepřítomnosti žalobkyně, neboť ta se k jednání bez omluvy nedostavila, ač byla řádně předvolána.
4. Z nesporných tvrzení účastníků vzal soud za prokázané, že žalobkyně dne 10. 6. 2021 uplatnila u žalované nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 600 000 Kč a ve výši 500 000 Kč z titulu nezákonného rozhodnutí, a to konkrétně usnesení Okresního soudu v Lounech ze dne 16. 12. 2021 o nařízení předběžného opatření v řízení sp. zn. [REDAKCE].
5. Z uplatnění nároku na náhradu újmy ze dne 10. 6. 2022 soud zjistil, že žádost žalobkyně o náhradu nemajetkové újmy ve výši 600 000 Kč a ve výši 500 000 Kč byla žalované doručena dne 16. 6. 2022.
6. Stanoviskem žalované ze dne 1. 8. 2022 bylo prokázano, že žalovaná žádost žalobkyně projednala a odmítla ji pro absenci odpovědnosti státu za namítanou újmu.
7. Žalobou na zaplacení částky 169 549 Kč a návrhem na bezodkladné předběžné opatření ze dne 14. 12. 2021 podaných ve spisu Okresního soudu v Lounech, sp. zn. [REDAKCE] bylo prokázano, že žalobce [REDAKCE] J. [REDAKCE] Š. [REDAKCE] narozený dne [REDAKCE] podal u Okresního soudu v Lounech proti žalované [REDAKCE] P. [REDAKCE] Š. [REDAKCE] (v tomto řízení žalobkyni) žalobu o zaplacení částky 169 549 Kč s příslušenstvím, jakož i návrh na vydání předběžného opatření spočívajícího v omezení žalované v nakládání se spoluvlastnickým podílem na vytyčených nemovitostech žalobkyně.
8. Z usnesení Okresního soudu v Lounech ze dne 16. 12. 2021, č. j. [REDAKCE] soud zjistil, že tímto usnesením bylo návrhu žalobce [REDAKCE] J. [REDAKCE] Š. [REDAKCE] narozeného dne [REDAKCE] na vydání předběžného opatření vyhověno a žalobkyni tak bylo uloženo zdržet se nakládání, zejména zcizení či zatížení jejího spoluvlastnického podílu na obou vytyčených nemovitostech žalobkyně.
9. Usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 11. 3. 2022, č. j. [REDAKCE] bylo dále prokázano, že tímto usnesením bylo k odvolání žalované (v tomto řízení žalobkyně) změněno usnesení Okresního soudu v Lounech ze dne 16. 12. 2021, č. j. [REDAKCE] a to tak, že se návrh na vydání předběžného opatření žalobce [REDAKCE] J. [REDAKCE] Š. [REDAKCE] zamítá, a to z důvodu nepřiměřenosti uloženého předběžného opatření a nesplnění podmínek pro nařízení předběžného opatření, neboť žalobce netvrdil a ani nedoložil žádné skutečnosti vztahující se k celkovým majetkovým poměrům žalobkyně, z nichž by vyplývalo, že by v případě jeho úspěchu ve věci byla žalovaná částka nevymahatelná. Toto usnesení nabylo právní moci dne 3. 4. 2022.

10. Soud ve věci učinil závěr o skutkovém stavu, který koresponduje s výše popsányými skutkovými zjištěními. Z důkazů v řízení provedených byla učiněna skutková zjištění pro posouzení důvodnosti žalobou uplatněného nároku, jak jej soud níže podává, plně postačující. Soud proto v odůvodnění rozsudku nerozvádí dílčí skutková zjištění učiněná z těch provedených důkazů, o něž rozhodnutí o věci samé posléze neopřel.
11. S ohledem na dostatečná skutková zjištění soud pro nadbytečnost zamítl další důkazní návrhy účastníků. Soud tak neprovedl důkazy týkající se nesporných skutkových tvrzení a dále pak důkaz rodnými listy dětí žalobkyně A. ██████ F. ██████ S. ██████ a S. ██████ K. ██████ S. ██████ a dopisem žalobkyně ze dne 31. 1. 2022 vč. podacího lístku, neboť tyto listinné důkazy byly ze strany žalobkyně označeny, avšak nebyly do spisu doloženy a žalobkyně se svou neúčastí na nařízeném jednání vzala možnosti poučení soudem podle § 118a odst. 3 o. s. ř. Nadto soud uvedené důkazní návrhy shledal pro rozhodnutí ve věci nadbytečnými. Stejně tak soud neprovedl ani navrhovaný účastnický výslech žalobkyně, neboť jej žalobkyně navrhovala stran prokázání výše jí utrpěné nemajetkové újmy, avšak soud se zásahy do osobnostní sféry žalobkyně nakonec vůbec nezabýval, jak bude rozvedeno níže.
12. Po právní stránce soud posoudil předmětnou věc podle následujících ustanovení.
13. Podle § 1 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) (dále jen „OdpŠk“ nebo „zákon“), stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.
14. Podle § 2 Odpšk odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit.
15. Podle § 5 Odpšk stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.
16. Podle § 7 odst. 1 Odpšk právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.
17. Podle § 8 odst. 1 Odpšk nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.
18. Podle § 14 odst. 1 Odpšk se nárok na náhradu škody uplatňuje u úřadu uvedeného v § 6, přičemž podle ust. odst. 3 cit. § je uplatnění nároku na náhradu škody podle tohoto zákona podmínkou pro případné uplatnění nároku na náhradu škody u soudu.
19. Podle § 15 odst. 2 Odpšk se poškozený může domáhat náhrady škody u soudu pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen.
20. V řízení bylo prokázáno, že žalobkyně svůj nárok u žalované předběžně uplatnila ve smyslu § 14 odst. 1 a odst. 3 Odpšk, proto věc může být projednána před soudem (§ 15 odst. 2 Odpšk).
21. V uvedené věci žalobkyně namítala nezákonnost usnesení Okresního soudu v Lounech o nařízení předběžného opatření ze dne 16. 12. 2021 spočívajícího v omezení žalobkyně nakládat s jejím spoluvlastnickým podílem na nemovitostech a vydaného v řízení sp. zn. ██████, které bylo následně k odvolání žalobkyně (v napadeném řízení žalované) změněno odvolacím soudcem tak, že se návrh na nařízení předběžného opatření zamítá.
22. Napadené rozhodnutí o nařízení předběžného opatření bylo soudem vydáno podle § 102 odst. 1 o. s. ř. Podle § 102 odst. 3 o. s. ř. se ustanovení § 75, 75a, 75b, 75c, 76, 76c, 76d, 76e, 76f, 76g, § 77 odst. 1 písm. b) až d), § 77 odst. 2, § 77a a § 78 odst. 3 se použijí obdobně.

23. Podle § 77a odst. 1 o. s. ř. zaniklo-li nebo bylo-li zrušeno nařízené předběžné opatření z jiného důvodu než proto, že návrhu ve věci samé bylo vyhověno, nebo proto, že právo navrhovatele bylo uspokojeno, je navrhovatel povinen nahradit škodu a jinou újmu každému, komu předběžným opatřením vznikla. Této odpovědnosti se navrhovatel nemůže zprostit, ledaže by ke škodě nebo k jiné újmě došlo i jinak.
24. Rovněž i ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu ČR odpovídá za škodu nebo jinou újmu způsobenou předběžným opatřením, které bylo zrušeno z jiného důvodu než proto, že návrhu ve věci samé bylo vyhověno, nebo proto, že právo navrhovatele bylo uspokojeno, navrhovatel předběžného opatření, i když předběžné opatření bylo změněno nebo zrušeno odvolacím soudem; odpovědnost státu za škodu způsobenou předběžným opatřením podle zákona č. 82/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů, je vyloučena (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 9. 2008, čj. 29 Cdo 3137/2007-292).
25. Úprava odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím vyslovená v § 8 OdpŠk vychází z (nevysloveného leč zřejmého) předpokladu, že zvláštní úprava obsažená v právních předpisech, na jejichž základě bylo nezákonné rozhodnutí vydáno, nezakládá odpovědnost jiného subjektu. Obecně lze říci, že stát nenesे odpovědnost za škodu vzniklou činností, která je výkonem státní správy, tam, kde příslušný zákon přičítá odpovědnost za výsledek takové činnosti tomu, kdo ji podnítl (v případě § 77a o. s. ř. „navrhovatel“), bez zřetele k tomu, zda výsledku (zpravidla rozhodnutí) bylo docíleno v souladu se zákonem (zda šlo o rozhodnutí „správné“) nebo v rozporu s ním (zda šlo o rozhodnutí, jež bylo následně změněno či zrušeno, a tudíž o rozhodnutí „nezákonné“ ve významu přisuzovaném tomuto pojmu zákonem č. 82/1998 Sb.) V případě uvedeném v § 77a odst. 1 o. s. ř. škoda nebo jiná újma vzniká sice coby důsledek omezení založených předběžným opatřením, protiprávnost se však nepojí s „nezákonností“ předběžného opatření, nýbrž s tím, zda zaniklo nebo bylo zrušeno z jiných než v § 77a odst. 1 o. s. ř. vypočtených příčin. V režimu zákona č. 82/1998 Sb. tu přitom nejde o to, že se stát odpovědnosti za škodu zprostit (to by odporovalo § 2 uvedeného zákona), nýbrž o to, že je předem zřejmé, že tuto odpovědnost nese někdo jiný - navrhovatel předběžného opatření (srov. opět rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 9. 2008, čj. 29 Cdo 3137/2007-292).
26. Soud je ve shodě se žalovanou toho názoru, že uvedené rozhodnutí lze zcela aplikovat právě i na projednávanou věc. V uvedeném případě předběžné opatření zaniklo v důsledku odvolání žalobkyně, a to tak, že bylo odvolacím soudem změněno, že se návrh na jeho vydání zamítá; nikoliv tedy ze zákonem vypočtených důvodů, tj. že by návrhu ve věci samé bylo vyhověno, nebo proto, že právo navrhovatele bylo uspokojeno. Z citovaného § 77a odst. 1 o. s. ř. a ve světle uvedené judikatury je zřejmé, že v takovémto případě je posléze právě navrhovatel předběžného opatření osobou povinnou nahradit škodu a jinou újmu každému, komu předběžným opatřením vznikla. V uvedeném případě by takovou oprávněnou osobou byla žalobkyně v případě prokázání vzniku jí tvrzené újmy. Osobou povinnou jí škodu ve smyslu citovaného ustanovení nahradit by pak byl navrhovatel předběžného opatření, tj. J. Š. žalobce v napadeném řízení.
27. V případě zákonné úpravy obsažené v § 77a o. s. ř. se tak jedná o zvláštní úpravu odpovědnosti za újmu vzniklou v důsledku vydání předběžného opatření, jež vylučuje obecnou úpravu odpovědnosti státu za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, obsaženou v zákoně č. 82/1998 Sb. Soud proto na tomto základě uzavřel, že je v daném případě vyloučena odpovědnost žalované za případnou újmu vzniklou na základě nařízeného předběžného opatření proti žalobkyni, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (výrok I. a výrok II.).
28. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o. s. ř., když soud přiznal úspěšné žalované právo na náhradu nákladů řízení proti žalobkyni. Náklady žalované představuje paušální náhrada hotových výdajů nezastoupeného účastníka ve smyslu § 151 odst. 3 o. s. ř. za 3 úkony a 300 Kč (vyjádření k žalobě ze dne 1. 8. 2022, příprava a účast na jednání dne 15. 2. 2023) dle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. v celkové výši 900 Kč. Lhůta k plnění byla stanovena na tři dny od právní

moci rozsudku podle § 160 odst. 1 o. s. ř., neboť k delší lhůtě plnění či k plnění ve splátkách neshledal soud žádný důvod.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2.

Nesplní-li žalobkyně dobrovolně, co jí ukládá vykonatelné rozhodnutí, může žalovaná podat návrh na soudní výkon rozhodnutí nebo exekuci.

Praha 15. února 2023

JUDr. Kateřina Marvanová, v. r.
soudkyně